

LAUSUNTO

Päiväys/Datum/Date 4.6.2010 04.06.2010

Dnro/Dnr/Ind.no. 16491/04.04.05.03/2010

Viite/Referens/Ref VM047:00/2007

ValtiovarainministeriöMikael Kiviniemi, Juhani Sillanpää
PL 28
00023 Valtioneuvosto**Liikenteen turvallisuusviraston lausunto tietoturvallisuuden kehitysohjelmasta valtionhallinnossa vuosina 2010-2015**

Valtiovarainministeriön pyynnöstä Liikenteen turvallisuusvirasto (jatkossa Trafi) lausuu asiassa seuraavaa:

Kehitysohjelma on oikean suuntainen pyrkiessään keskitettyyn ja vahvaan tietoturvan johtamiseen valtionhallinnossa. Tavoitteet ovat riittävän korkealla, mutta kaavailut aikataulut vaikuttavat optimisilta. Siinä mainitun tietoturva-asetuksen voimaan saaminen olisi erittäin tärkeää, mutta sen ymmärtämiseksi siihen on laadittava myös käytännön toteuttamisopas, muuten asiat jäävät liian paljon virastojen oman tulkinnan varaan.

Kehitysohjelma vaikuttaa kuitenkin irralliselta virastojen todellisuutta ajatellen. Niissä tietoturva ei välttämättä ole prioriteetiltään ykkösluokan asia vähenevien resurssien ja jatkuvien muutosten takia, varsinkaan Trafissa, jossa on parhaillaan käynnissä sekä alueellistaminen että YT-neuvottelut henkilöstön vähentämiseksi. Ohjelmassa virastojen edellytetään kohdistavan riittävästi resursseja tietoturvallisuuden ja varautumisen kehittämiseen, kun saman aikaisesti Trafista on vähennettävä 100 htv ja uusia tehtäviä on jo tiedossa 70 htv edestä lähivuosina! Joten Trafian omat resurssit tämän ohjelman toteuttamiseen ovat vähäiset.

Lisäksi kehitysohjelmassa ei ole juurikaan käsitelty tietojärjestelmien kehittämis-, rakentamis- ja testausvaiheen asioita. Ne ovat tietoturvan toteutuksen kannalta erittäin tärkeitä, koska ilman niiden huomioimista tietoturva jää paperinmakuiseksi toiminnaksi. Näiden vaiheiden huomiointi ja kehittäminen ovat kuitenkin yksi keskeisistä asioista tietoturvan parantamiseksi ja näissä asioissa valtionhallinnossa tulisi olla mahdollisimman yhtenäiset ohjeet ja menettelytavat

Kehitysohjelman hyötynä on viranomaisten tietoturvallisuuden saaminen yhteismitalliseksi ja samoilla periaatteilla toimivaksi. Trafian kannalta tämä ei kuitenkaan riitä, koska toiminta on laajasti ulkoistettu yksityisten yritysten hoidettavaksi ja joka ilmeisesti onkin toimintamme suurin tietoturvariski (satoja yrityksiä palvelutoimittajina). Tätä toimintamallia ei ole juurikaan huomioitu kehitysohjelmassa. Valtionhallinnosta puuttuu myös selkeä linjaus suhtautumisesta palvelutoimittajien yhä lisääntyvään haluun siirtää palvelujaan ulkomailta toimitettavaksi, varsinkin EU:n ulkopuolelta. Tästä olikin maininta, mutta vaikka tätä kehitysohjelmaa ei saataisikaan käyntiin, niin tämä linjaus olisi tehtävä mahdollisimman pian. Valtion ei tulisi seurata yksityistä sektoria tässä asiassa vaan toimia esimerkkinä ja pitää työpaikat kaikin keinoin Suomessa

Tietoturvallisuus on Trafin toiminnan kannalta niin keskeinen asia, että tämä ohjelma olisi saatava käyntiin mahdollisimman pikaisesti. Ohjelman toteuttaminen vaatii vahvaa ohjausta ylemmältä taholta ja vankkaa resurssointia asiantuntijatuen muodossa. Tukea voisi kanavoida esim. VIP:n kautta, jossa onkin jo tarjolla joitakin tietoturvaan liittyviä palveluja ja joita jo käytämmekin. Palvelut ovat toistaiseksi yksittäisiä, joiden sijaan/lisäksi olisi hyvä olla tarjolla valmiita "paketteja" erityisesti tähän kehitysohjelmaan liittyen.

Risto Knuuti
Riskienhallintapäällikkö